

Az elnöki megnyitó

egyesületet megújítani. Remélem, hogy az Erdők Évének vándorgyűlése olyan korszak kezdete lesz, amelyben régi és jó hagyományaink, sikeres módszereink megőrzése mellett, egyesületi életünk megújításával eredményesen járulhatunk hozzá erdőgazdálkodásunk gondjainak megoldásához.

Ezt követően felkérte *Király Pál* főtitkárt, hogy a vezetőség beszámolóját, *dr. Ébli Györgyöt*, az ellenőrző bizottság elnökét pedig, hogy jelentését terjessze a közgyűlés elé.

A VEZETŐSÉG BESZÁMOLÓJA AZ EGYESÜLET HELYZETÉRŐL ÉS A LEGUTÓBBI VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ KÖZGYŰLÉS ÓTA VÉGZETT MUNKÁRÓL

Egyesületünk életében az elmúlt évek folyamán is úgy tükröződtek az egész szakma, a magyar erdőszet életének fejleményei, mint az alapításunk óta eltelt (egy év híján) 120 esztendő alatt mindenkor.

A legutóbbi vezetőségválasztó közgyűlés éve — 1979 — a reménység éve volt a szakmában. Erre a reménységre, úgy tűnt, minden okunk megvolt akkoriban. Kezünkben volt már az 5029/1978. számú GPB—ÁTB együttes határozat az erdőgazdálkodás fejlesztéséről és a hazai fanyersanyag komplex hasznosításáról, amit a Kormány is megerősített, s így mintegy az erdőszet fejlesztésére irányuló kormányprogramnak tekinthettük. Ennek alapján 1979-ben megkezdte működését a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatala (aminek kezdeményezésében egyesületünknek alapvető szerepe volt), és ez a körülmény

hamarosan felszámolta az ágazati vezetésnek azt a válságát, amely a korábbi években jobban belemélyedett a szakmába, mintsem gondoltuk. A fagazdasági vállalatok jó gazdasági légkörben eredményesen tevékenykedtek, a piaci kereslet élénk volt, az elismerésre méltó nyereség produkálása csupán egy-két vállalatunk számára jelentett problémát. Még a dzsakartai VIII. Erdészeti Világkongresszus deklarációja is megállapította az akkori helyzetről, hogy „ha a jelenlegi trendek folytatódnak és a lehetséges kereslet ténylegesen jelentkezik, egyre növekvő hiánnyal kell majd számolni a világ ipari- és egyéb faszükségleteinek kielégítésében...”.

Munkakezdésünk irányelvei

Ebben a reményteljes hangulatban ült össze az október 13-án Budapesten megválasztott új elnökség, hogy meghatározza programját, munkájának irányelveit a következő évekre. Úgy tűnt akkoriban, hogy a felső szintű párt- és állami határozatok, valamint a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatalának működése mentesíti az egyesületet az erdészetpolitikai témákkal való foglalatosság alól, amire a megelőző években meglehetősen sok energiát fordítottunk. Ezért úgy gondoltuk: elegendő lesz részünkről, ha koncepciókon való elmélkedés helyett a fejlesztési határozat végrehajtására, valamint saját soraink rendezésére, belső kapcsolataink és egyesületi módszereink fejlesztésére fordítjuk inkább a figyelmet.

Ebben a felfogásban fogalmazta meg az új elnökség munkájának irányelveit (amely meg is jelent AZ ERDŐ 1980. márciusi számában), s ezekben az üzemi, helyi csoportok munkájának erősítését, a társadalmi munka vonzóbbá tételét, a központi szakosztályokkal és szakbizottságokkal a kapcsolat szorosabbra fűzését, vagyis összességében az egyesület belső egységének szilárdítását állította a munka előterébe. Ez a törekvésünk összhangban állt egyébként az MTESZ munkájának továbbfejlesztéséről hozott párthatározattal is. Ebben a szemléletben fokozott szerep jutott az országos választmánynak, mint képviseleti szervnek is. Elnökségi munkabizottságok dolgozták ki a különböző belső témák vizsgálati, fejlesztési szempontjait és késedelem nélkül megindult a munka. Sorra-rendre folytattunk megbeszéléseket különböző helyi csoportjainkkal, szakosztályainkkal és szakbizottságainkkal a belső tapasztalatok feltárására, a jó ötletek és munkamódszerek elterjesztése érdekében. Ezeknek az időknél viszonylag gondtalan hangulatát szinte szimbolizálta a parádés külsőségek között lebonyolított gödöllői vándorgyűlésünk. A Csuzi-réti vidám ökörsütés közben egyikünk sem gondolta volna, hogy egy év múlva, 1981–82-ben a magyar gazdaság felszabadulás utáni évtizedeinek talán legsúlyosabb korszaka szakad ránk. Ez volt az a korszak, amikor (ahogyan akkoriban mondták) „kézi vezérléssel” irányították a magyar gazdaságot, drákói szigorral fogták vissza az importot és minden lehetséges eszközzel szorgalmazták a dollárelszámolású exportot a népgazdasági egyensúly biztosítása, nemzetközi fizetőképességünk megőrzése, gazdasági talpon maradásunk érdekében.

A gazdasági recesszió és innovációs programunk

Ebben a légkörben kellett (az MTESZ 1981. október 3-án lebonyolított XIII. vezetőségválasztó közgyűlése határozatának szellemében) meghatározunk egyesületünk középtávú cselekvési programját a következő évekre. Akkor azt találta elnökségünk és választmányunk célszerűnek, ha a cselekvési program központi gondolatává szakágazatunk műszaki-gazdasági innovációjának tár-

sadalmi úton történő előmozdítását állítjuk. Abból indultunk ki, hogy mivel a szakma műszaki fejlődéséhez nélkülözhetetlen nyugati technika és technológia importja nagyon erősen és szemmel láthatóan hosszabb időre lefékeződött, ha fejlesztésünket legalább is szinten akarjuk tartani, akkor nem marad más hátra, mint fokozottabban támaszkodni a meglévő hazai „szürke állományra”, vagyis a nemzetközi átlagnál nagyobb arányban rendelkezésre álló mérnökeink, technikusaink újító- és feltalálókészségére, szervező képességére. Természetesen arra nem számíhattunk, hogy programunk keretében valamennyi mérnökünk és technikusunk egy emberként siet az újító- és feltaláló mozgalom zászlaja alá és új műszaki konstrukciók sokaságával lepi meg a szakmai közvéleményt. Ezt naivitás lett volna célul kitűzni, hiszen a műszaki konstrukciós képesség minden szakmában és nemzetközi átlagban is a mérnököknek csak egy bizonyos kisebb hányadára terjed ki. Célunk csupán az volt, hogy az MSZMP KB 1978. októberi, hosszú távra szóló határozatának figyelembevételével felhívjuk szaktársaink, a fagazdasági műszaki értelmiség figyelmét gazdálkodásunk megújításának szükségességére és hozzájáruljunk egy olyan közszellem, olyan gondolkodásmód kialakításához, amely kedvez a kezdeményező, újító, kockázat vállaló, kreatív típusú emberek előtérbe kerülésének, érvényesülésének.

Ma már megállapíthatjuk, hogy programunk nyomán meg is indult bizonyos szellemi erjedés szakköreinkben az innováció témakörében. Ezt szolgálta többek között a II. Országos Erdészeti Gépesítési Konferencia is, amelyet (az első után kerekén tíz évvel) 1982. szeptemberében rendezett meg egyesületünk Budapesten. A fogalom elméleti boncolgatásán túlmenően az eszmefuttatások főként arra irányultak, hogy milyen lehetőségei vannak az innovációnak az erőforrások olyan korlátozott volta mellett, mint amilyen korlátokat a gazdasági recesszió állít a műszaki haladás útjába. Az általános népgazdasági válsághelyzet ugyanis szakmánkba, a magyar erdőgazdaságba is alaposan belemélyedt az 1982–83-as években. Annak ellenére ugyanis, hogy az erdőgazdaságok és szövetkezetek, s szakközvetítőink, amint mondani szokás „gyorsan vették a lapot”, vagyis termékszerkezetükkel viszonylag gyorsan és jól alkalmazkodtak a megváltozott piaci igényekhez és az exportot is soha nem gondolt méretűre fokozták, jövedelmezőségük mégis rohamosan csökkenni kezdett és ez a tendencia érvényesült egészen napjainkig. A műszaki fejlesztésre fordítható alap ezzel párhuzamosan (s még a kényszerű központi elvonások által is súlyosbítva) szintén alaposan lecsökkent, igen nehéz helyzetbe hozva ezáltal valamennyi termelő ágazatunk dolgozóit.

Az erdőgazdálkodás és a gazdasági szabályozók konfliktusa

Amint az a történelem során általában mindig történni szokott, a gazdasági válság gyorsított ütemben hozta felszínre a gazdálkodásunkban rejlő ellentmondásokat és a társadalmi problémákat is. Gazdasági problémáink kezdetben csak mint a hosszú távú erdőgazdasági érdekeket megtestesítő erdőművelés nehézségei jelentek meg a felszínen. Erdőművelőink mind gyakrabban adtak hangot annak a véleményüknek, hogy az éves, sőt hovatovább már szinte a napi nyereségben érdekelt gazdálkodási rendszerben a közvetlen nyereséget alig produkáló erdőművelés egyre inkább háttérbe szorul, mind több kompromisszum történik a napi gyakorlatban a hosszú távú érdekek rovására. Sőt elhangzottak olyan vélemények is, hogy a szakágazat termelési súlyának csökkenésével párhuzamosan csökken az ott dolgozók erkölcsi és anyagi megbecsültsége is.

Egyesületünknek az erdőművelés problematikájával kapcsolatos véleménye jelentkezett már a gödöllői vándorgyűlés elnöki megnyitójában is, de még inkább az 1981. évi győri vándorgyűlésünkön, amelynek szakmai részét „A fagazdaság alapja az erdőművelés!” jelszó jegyében teljes egészében ennek a témának szenteltük, pódiumvita formájában. Az évek múltával és a gazdasági nehézségek fokozódása nyomán azonban megmutatkozott, hogy valószínűleg jóval többről van itt szó, mint az erdőművelés válságáról. Az ezzel kapcsolatos vitát az ún. „Szilágyi ügy” lobbantotta fel ismét, amely 1984-ben robbant be a szakmai közéletbe.

Mint ismeretes, arról van szó, hogy a „Magyar Nemzet” 1984. augusztus 28-i számában „Vádolt: a tarvágás” címmel egy cikk jelent meg dr. Szilágyi László erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tollából. A cikk ki-méletlenül éles kritikai hangnemben verte el a port az 1950 utáni ágazati irányításon, az erdőgazdasági gyakorlaton, egyetemi oktatásunkon és a tudományos kutatáson. Összességében azt állította, hogy primitív termelési gyakorlatunk tönkre teszi, kirabolja a magyar erdőket, óriási, több tízmilliárd forinttal kifejezhető kárt okoz a népgazdaságnak és hamarosan olyan válságba sodorja a magyar erdőgazdaságot, amelyből az talán csak évtizedek múlva tud kikerülni.

A cikk nagy és szélsőséges hangokkal járó vitát váltott ki szakmai közvéleményünkben, ezzel is jelezve, hogy sokan látják közülünk problematikusnak erdőgazdálkodásunk kialakult helyzetét és jövőjét. A cikkel kapcsolatban egyesületünk elnöksége kötetlen vitát rendezett Budapesten a cikkíró bevonásával, amelynek nyomán állásfoglalást tettünk közzé szaklapunkban az egyes állításokkal kapcsolatban. A probléma gyökere azonban ismét megjelent azon a tudományos ülészen, amelyet ennek az évnek a tavaszán rendezett Budapesten az MTA Agrártudományok Osztálya és az MTA—MÉM Erdészeti Bizottsága az erdészet fejlesztése témakörében. Ezen már lényegesen körültekintőbb megfogalmazásban, de határozottan kifejezésre jutott, hogy az erősen nyereségorientált gazdálkodási szemlélet és szabályozás hátrányosan hat a tőke lassú forgási sebességével dolgozó, számos hosszú távú társadalmi érdeket és immateriális hasznot reprezentáló erdőgazdálkodásra. Ezért — mondják — „új” erdészeti politikára van szükség, amelyben a jelenleginél nagyobb hangsúlyt kap az erdőnek, mint a társadalom szempontjából nélkülözhetetlen környezeti, ökológiai rendszernek a minősége és a közvetlen anyagi haszon mellett megfelelő értéket kapnak az erdő közvetett, immateriális szolgáltatásai is.

Az ökológiának a társadalompolitikában való hangsúlynerése, beépülése hazánkban nem új jelenség. Ezért is szentelhetjük 1984. évi kecskeméti vándorgyűlésünket a fél évszázaddal korábban alkotott alföldfásítási törvényről való megemlékezésnek, valamint ez év áprilisi kibővített választmányi ülésünket az erdőről és a természetvédelemről szóló 1935. évi IV. törvénycikkről, második modern erdőtörvényünkről szóló történelmi megemlékezésnek.

A recesszió társadalmi problémái

Amint említettem, a gazdasági recesszió társadalmi feszültségeket is a felszínre hozott. Így jelentkezett az 1980-as évek első felében az ún. értelmiségi kérdés. Amint arról említés történt az innováció kapcsán, a recesszió közepette nyilvánvalóvá vált, hogy a kilábalás, gazdasági-társadalmi továbbhaladásunk, az új, intenzív növekedési pályára történő áttérés nem valósítható meg a műszaki-gazdasági-tudományos értelmiség fokozott részvétele, belső

szellemi erőforrásaink aktivizálása nélkül. Nélkülözhetetlenné teszi ezt a termékszerkezet átalakítása, a szellemi munkát nagyobb arányban megtestesítő termékek gyártása, az anyag- és energiatakarékos technológiák elterjesztése, a termelés magasabb szintű szervezethez és elektronizálása, vagyis nemzetközi versenyképességünk megőrzése és fokozása. Ezzel a fokozódó igényekkel szemben azonban számos értelmiségi réteg munkájának társadalmi ellenértéke elmaradt a réteg önértékelése szerinti színvonalától is és a nemzetközi összehasonlításban megállapított színvonalától is. Innovációs programunk hirdetése során nemegyszer kaptuk válaszul szaktársainktól, hogy jó lenne, ha észrevennénk: nem a szakszerűbb, szervezettebb, színvonalasabb, minőségibb termelő munkának van ma becsülete társadalmunkban, hanem például annak a primőr zöldségnek vagy hizott sertésnek, amit a mérnök, a technikus háztáji gazdaságában a hivatalos munkaidőn túl állít elő, s más értékeknek.

Tekintettel ezekre az aggasztó igazságokra, örömmel üdvözlöttük azt a kezdeményezést, amely az MTESZ-en keresztül 1983-ban jutott el egyesületünkhöz is és amely arra irányult, hogy (csatlakozva a tárca területén dolgozó többi társadalmi egyesülethez) az erdőmérnökök, erdőszaktikusok, erdészek szociális helyzetének, gondjainak feltárásával járjunk hozzá az egész magyar műszaki-gazdasági értelmiség helyzetének feltárásához. Ez részünkről egy 34 oldalas tanulmány formájában meg is történt. Örömmel jelenthetem, hogy módunkban volt megismerni azt az összefoglaló dolgot, amelyet az MTESZ ezeknek a résztanulmányoknak alapján elkészítve eljuttatott a legfelsőbb pártszervek konzultatív testületéhez. Megítélésem szerint a dokumentum hatása már a XIII. pártkongresszus határozataiban is tükröződött.

Kapcsolataink az MTESZ-szel és más társadalmi szervezetekkel

Az MTESZ eme rendkívül jelentős akciójának apraján szeretnék röviden kitérni a szövetség és egyesületünk kapcsolatára. Az MTESZ megalapítása, 1948 óta jelentős színtöltője a magyar közéletnek és kétségtelenül így volt ez a tiszteletre méltó *dr. Ajtay Miklós* elnökletének idején is. Az MTESZ és tag-egyesületei munkájának továbbfejlesztéséről hozott 1978-as párthatározat, de főként az elnök, a főtítkárs és főtítkárhelyettesek személyében 1980-ban végbe ment változások azonban jelentős változásokat hoztak az MTESZ életében. A szövetség munkája szervezettebbé, ütemesebbé, célratörőbbé és politikusabbá vált, közéleti súlya megnőtt. A XIII. közgyűlés határozatai és cselekvési programja mellett jelzik ezt olyan tények is, mint a társadalmi szervé nyilvánítása 1983 végén, vagy pl. az a látogatás, amelyet pártunk főtítkárára, *Kádár János* elvtárs tett a múlt évben a szövetségben, *Havasi Ferenc* elvtárs kíséretében. A szövetség kapcsolatrendszere mind a bel-, mind külföldön kibővült és hatékonyabbá vált. Ilyen körülmények között érdemes a szövetség munkájában fokozottan részt venni s egyrészt (miként ez meg is történt) minél több társadalmi erőforrást bekapcsolni rajta keresztül szakmánk fejlesztésébe, másrészt közreadni mindazt, amivel az erdészeti értelmiség hozzá tud járulni az ország általános műszaki kultúrájához. Nagy visszhangot és eredményes szereplést váltottak ki szakköreinkben is az MTESZ anyag- és energiatakarékos pályázata, az elektronika elterjesztésének társadalmi programja és a már említett értelmiségi érdekvédelmi feladatok felvállalása. A szövetség jövő évi, XIV. közgyűlésére való felkészülés jegyében a magunk részéről azt is javasoltuk az MTESZ vezetőinek, hogy munkájuk ki részletesen és fogalmazzák meg pontosan, hogy mit tartalmaz ez a funkció,

mert ez a műszaki szakemberek körében felfokozta az érdeklődést a szövetség és tagegyesületei iránt. (Még az a kérdés is felmerült a tagság körében, hogy „ki ellen kell védekeznünk?”)

Az érdekvédelem említése elvezet bennünket egy másik nagy szervezettel: az ágazati szakszervezettel, a Mezőgazdasági, Erdészeti, és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetével (MEDOSZ) fennálló kapcsolatunk értékeléséhez is. Amikor tíz évvel ezelőtt az értelmiség körében folytatott szakszervezeti munkáról szóló elnökségi állásfoglalást készítettük elő, érdemi munkakapcsolat alakult ki szervezeteink között, amit azután 1980-ban együttműködési megállapodásban rögzítettünk. Ennek alapján már 1982-ben (nyíregyházi kihelyezett elnökségi ülésünkön) konkrét eredményekről tudtunk beszámolni az együttműködés köréből. Ezt követően azonban együttműködésünk meglehetősen visszaesett és gyakorlatilag inkább csak az erdészeti dolgozók szakosztályában való szereplésünkre korlátozódott. Pedig a vállalatirányítás új rendszerére történő átérés, a vállalati tanácsok működése, valamint az említett érdekvédelmi munka nemcsak kívánatos, de szükségessé is teszi kapcsolataink újraértékelését, esetleg új alapokra helyezését. A szakszervezet is keresi a megváltozott gazdasági-társadalmi helyzetnek megfelelő szerepkörét és törekszik munkamódszereinek megújítására. Közös érdekünknek véljük, hogy a vállalatok társadalmi szerveinek rendszerében megtaláljuk az együttműködés közös témáit.

Hasonlókat mondhatunk a közélet egy másik jelentős szellemi tényezőjéről, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatról is. 1981-ben történt egy közéleti kísérlet az együttműködés kialakítására, de a központi szándékot nem követte helyi csoportjaink pozitív reagálása. Pedig éppen a beszámolási időszak éveit bizonyították élesen, hogy a műszaki kultúra sem virágozhat erős általános kulturális alapok nélkül. Nem véletlenül bővítette elnökségünk oktatási bizottságunkat 1980-ban oktatási és közművelődési bizottsággá, amely azután átfogó jelentést is készített szakmánk általános közművelődési helyzetéről. (A felmérést eljuttattuk a MÉM—EFH vezetőjéhez, a szükségesnek tartott intézkedések megtétele céljából.) A TIT ennek az évnek májusában igen nagy hatású országos tanácskozást rendezett Budapesten „Értelmiség és tudományterjesztés” címmel. A tanácskozás, amely az egész magyar közéletnek rangos és érdekfeszítő eseményévé vált, bebizonyította, hogy a TIT az értelmiségfejlesztés olyan színvonalas és sajátos alkotóműhelye, s integrátora, amelyet az MTESZ és tagegyesületei nem hagyhatnak figyelmen kívül munkájuk során. Az együttműködés formájára a TIT részéről az ajánlat időközben megtörtént irányunkban, új vezetőségünk egyik fontos feladatának véljük ennek realizálását. Tagságunk bizonyára megleléssel nyugtázná ezt, hiszen tudjuk, hogy közülünk számosan tevékenykednek a TIT-ben is.

Napjaink fejleményei, perspektíváink

Nagyjából ilyen fejlemények után jutottunk el az 1985-ös évig, egy jeles, mozgalmasnak bizonyuló évig. Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója, az MSZMP XIII. Kongresszusa, téli tűzifacsata, a VI. ötéves tervidőszak utolsó és a VII. ötéves terv előkészítő éve, az Ifjúság Nemzetközi Éve, a IX. Erdészeti Világkongresszus és nem utolsósorban az „Erdők Éve” — címszavakban így lehet összefoglalni eddigi eseményeit. Mindez sokkal inkább előre mutató mint regisztráló jellegű. Előre mutató volt helyi csoportjaink titkárainak júniusi nyíregyházi tanácskozása is, amelyen egyesületi életünk operatív parancsnoki kara a kollektív bölcsesség elve alapján főként azt vizsgálta: ho-

gyan, milyen módszerekkel találta meg évszázados egyesületünk helyét a mai, gyorsan változó világban? Hogyan őrizzük meg, sőt növeljük súlyát, tekintélyét a szakmai közéletben? Hogyan teremtsük meg a tagság és az aktivisták érdekeltségét az egyesületi munkában való részvételhez a szűkülő lehetőségek közepette? Hogyan biztosítsuk intézményes részvételünket a fontos döntések meghozatalában, ágazati és vállalati szinten?

Még a „költői” kérdést is feltettük önmagunknak: szükség van-e még egyáltalán a mai világban az olyan társadalmi formációra, mint az egyesület? S kinek van rá szüksége: a társadalomnak, a szakmának, a vállalatnak (szövetkezetnek, intézménynek) vagy az egyes embereknek? S ha szükségük van rá: miért? Mit várnak ma tőle? Hajlandók-e áldozatot (pénzt, időt) is hozni fenntartásáért?

Mint mondtam, a kérdés eleve „költői” volt, mert a titkárok véleménye szerint az egyesület léte nem vitatéma. A kérdés azonban mégis gondolkodásra, a lehetséges logikus érvek összegyűjtésére készítetett. Ime egy érv a sok közül. A gazdaságirányítás most kibontakozó új rendszerében lazul és tartalmában megváltozik a központi irányítás, s egyidejűleg növekszik a vállalatok önállósága. A szakmának, az önállósodó vállalatoknál dolgozóknak azonban szükségük van és mindig is szükségük lesz arra, hogy valahol összegyűljenek közös dolgaik megbeszélésére. Ezt a hagyományos szerepkörét, a szakma társadalmi összefogását továbbra is be kell töltenie évszázados egyesületünknek.

Nemzetközi kapcsolataink

Hat esztendő szerteágazó egyesületi munkájának áttekintését megkísérlő beszámolómból nem hagyhatjuk ki a nemzetközi kapcsolataink alakulásáról szóló fejezetet. Rendszeres, intenzív, szívélyes és szakmai szempontból termékeny kapcsolatot tartottunk fenn a baráti bolgár, csehszlovák, lengyel, demokratikus német és szovjet egyesületekkel, az 1972-es varsói megállapodásunknak megfelelő kisebb létszámú küldöttségek rendszeres cseréjével. Nagy segítséget jelentettek ebben a kétévenként megrendezett elnöki-főtítkári találkozók, 1980-ban Csehszlovákiában, 1982-ben Bulgáriában, 1984-ben pedig Magyarországon mi voltunk a találkozó házigazdái. Sajátos színtoltot jelentettek kapcsolataink körében a jugoszláv—osztrák—magyar határmenti Pannónia-találkozók, amelyeket évente felváltva rendeztek meg a szlovén, a burgenlandi, illetve a Zala és Vas megyei erdészkkollégák. Ezek a rövid, de szakmai szempontból tartalmas találkozók mintegy miniatűr méretekben reprezentálták a különböző rendszerű országoknak azt a békés és szívélyes együttműködését, amelyről a helsinki európai biztonsági értekezlet 10 éves évfordulója kapcsán mostanában oly gyakran esik szó. De ugyanezt a gondolatot vehetjük ki az európai tőkés országok erdészeti egyesületeivel fenntartott kapcsolatainkra is. Ezeknek csak kisebb része korlátozódott a kölcsönös cserekapcsolatokra. Nagyobb részének lebonyolítása térítés ellenében történt, vagyis egyesületünk fizetés ellenében teljes egészében megszervezte a hozzánk látogató csoportok szakmai programját. 1980—1985 között Ausztriából 176 fő, Finnországból 83 fő, Franciaországból 68 fő, Hollandiából 39 fő, a Német Szövetségi Köztársaságból 657 fő, Svédországból 90 fő, összesen 1113 fő látogatott így hazánkba és ennek révén 10 274 000 devizaforinthez jutott egyesületünk, illetve az ennek megfelelő „kemény” valutához népgazdaságunk. Ez a deviza-bevétel, annak bizonyos hányada nyújtott fedezetet arra, hogy 67 szaktársunk tőkés országokba utazhasson konferenciákra és más szakmai rendez-

vényekre. Másrészt ez a bevétel (a deviza-forint ellenértéke) fontos tényezője egyesületi költségvetésünk egyensúlyban tartásának.

Anyagi helyzetünk

Egyesületünk helyzetéről szóló jelentésemben ugyanis nekem is feltétlenül ki kell térnem pénzügyi helyzetünkre is. Ennek részletes adatait az ellenőrző bizottság jelentése tartalmazza. A lényeg az, hogy a költségeknek az elmúlt években az élet minden területén végbe ment nagyarányú emelkedése természetesen egyesületünket sem kerülte el, és emiatt költségvetésünk korábbi szerény, de mindig biztosan pozitív egyenlege egyre inkább veszteséges tendenciát mutat. Deficit fenyeget bennünket a maximálisan takarékos gazdálkodás és a bevételeink saját erőből történő fokozására irányuló erőfeszítéseink ellenére. Ezért már most, a közgyűlés fórumáról is azzal a kéréssel fordulok erdőgazdaságaink, vállalataink vezetőihez: fogadják megértéssel hamarosan bekövetkező megkeresésünket, amely a sok évvel korábban és egy időközben már hatályon kívül helyezett pénzügyminiszteri rendelet alapján megállapított pártoló jogi tagdíjak felülvizsgálatára és új megállapodás megkötésére irányul. E mellett keressük az egyesületi bevételeket fokozó egyéb saját vállalkozásaink új formáit is, melyekre a gazdaságirányítás mai keretei között esetleg lehetőség nyílik.

Anyagi helyzetünk ismét felvetette az 1862-ben alapított, immár 120. évfolyamában járó szaklapunk „örökzöld” problémáját is: szétválasszuk-e a lap előfizetését a tagdíj fizetésétől? A mai közéleti deriktívák azt hangoztatják: igen. A lap fenntartásáért érzett aggodalmunk azt súgja: nem. Tekintettel a súlyos gazdasági élet gyors változásaira, azt kell kérnem a közgyűléstől, hogy alapvető pénzügyekben biztosítson nagyobb rugalmasságot, gyorsabb reagálási lehetőséget, szélesebb hatáskört az elnökség számára és ezt az Alapszabályokban is juttassa kifejezésre.

Szervezet, taglétszám

Végül belső szervezeti életünk néhány fejleményéről szeretnék jelentést tenni. Szervezetünkben alapvető változások nem történtek a beszámolási időszakban — azonban oktatási bizottságunkat oktatási és közművelődési bizottsággá bővítettük a munkakör értelemszerű bővítésével. 1980-ban létrehoztuk a termelőszövetkezeti szakosztályt a mezőgazdasági nagyüzemekben folytatott erdőgazdálkodás társadalmi úton való előmozdítására, 1983-ban pedig a seniorok tanácsát nyugdíjas korú szaktársaink sajátos gondjainak felkarolására. 1983—84-ben újjászerveztük ifjúsági bizottságunkat a választmány által kidolgozott egyesületi ifjúsági politika sokrétű feladatainak valóra váltására. 1983-ban részben MTESZ, részben tagsági impulzusok alapján megalakítottuk elektronikai koordinációs bizottságunkat az elektronika szakmán belüli elterjesztésének társadalmi elősegítése céljából. 1984-ben elnökségünk ismét életre hívta a valaha létezett, de vezetőjének halála óta gyakorlatilag nem funkcionáló külügyi bizottságot, külkapcsolataink hatékonyabbá tétele és társadalmi alátámasztása végett. Ugyancsak a múlt év végén határozott elnökségünk az egyesületi díjbizottság felállításáról, részben az MTESZ díjbizottságával való szoros kapcsolattartás és szempontjaink érvényesítése, részben pedig az újonnan kidolgozott kitüntetési rendszerünkkel kapcsolatban megszorodott teendőik szervezett ellátása céljából. Mindent egybevetve és az egyes szakosztályokon, szakbizottságokon belüli kisebb-nagyobb szervezeti for-

mációkat nem számítva összesen 27 központi szakosztályunk és szakbizottságunk tevékenykedik az erdőgazdálkodás különböző szakterületeinek társadalmi úton való fejlesztésén, illetve bizonyos egyesületi funkciók ellátásán.

A beszámolási időszakban két új helyi csoport alakult: a Magyar Néphadsereg Kaszói Erdő- és Vadgazdaságánál, valamint a Budapesti Erdőfelügyelő-ségnél. Így a helyi (üzemi) csoportjaink száma jelenleg 36.

Taglétszámunk július 1-én 5710 fő volt, némileg (mintegy 100 fővel) kevesebb a több éves átlagnál. Örvendetes tény azonban, hogy sok fiatal, szakközépiskolai tanuló lépett be az utóbbi években az egyesületbe, hála tanáraik szervező munkájának. A tagságunk kb. 30%-a mérnök és egyéb felsőfokú végzettségű, 42%-a technikus, 24%-a erdész, 3%-a tanuló és kb. 1%-a szakmunkás.

*

Hosszan, talán még órákig sorolhatnám egyesületi életünk fejleményeit: konferenciákat és egyéb nagyrendezvényeket, az MTESZ különböző központi bizottságaiban folytatott tevékenységünket és más egyesületi rendezvényt, amelyet központi szakosztályaink és szakbizottságaink, s helyi csoportjaink lebonyolítottak. Erről szaklapunk, AZ ERDŐ „Egyesületi közlemények” c. rovatában hónapról hónapra részletesen tájékoztatunk és a múlt év júniusában felügyeleti szervünk, az MTESZ Elnökség végrehajtó bizottsága beszámoltatta egyesületünket az elmúlt években folytatott tevékenységről, s elismerését, köszönetét fejezte ki a végzett munkáért.

Úgy vélem, hogy mindezek alapján megállapítható: bár voltak még munkánk hiányosságai, de összességében egyesületünk a beszámolási időszakban is betöltötte hivatását és eredményesen munkálkodott 120 év óta változatlan fő célunkon, a magyar erdőgazdaság fejlődésének társadalmi előmozdításán.

Kérem tehát a T. Közgyűlést, hogy a vezetőség jelentését elfogadni és a felelős tisztségviselők részére a felmentést megadni szíveskedjen.

Király Pál

ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁGI JELENTÉS

Az ellenőrző bizottság jelentése röviden a következőket tartalmazta:

- Egyesületünk az Alapszabályokban lefektetettekkel és az MTESZ céljaival összhangban dolgozott az elmúlt időszakban is. Munkájának sikere döntően a helyi csoportokban végzett munka aktivitásától, eredményeitől függött. A helyi csoportok vezetése általában jól funkcionál, a vezetés kibővült mindenütt az ifjúsági, a természetvédelmi, a szövetkezeti és a propaganda-felelősökkel. Változatlanul probléma, hogy a tagság és a vezetőség között a kapcsolat sokszor elég laza, ez az egységes akarat érvényrejtését gátolja. A helyi csoportok vezetése komolyan foglalkozik az elnökségi határozatok végrehajtásával, de sajnos ezeket nem mindenütt kezelik egységesen. Ezen a téren nagy segítséget jelentene, ha az elnökségi összekötők rendszere a gyakorlatban jobban funkcionálna.
- A helyi csoportok *nemzetközi kapcsolatai* viszonylag széleskörűek. Az MTESZ-előírások érvényesülnek, de az áttekinthetőség, összehasonlíthatóság megteremtése a jövőben feltétlenül szükséges. Pénz- és vagyongazdálkodásunkban a takarékoság, az ésszerűség jól érvényesül.